

[Indenrigsministeren.]

punkt, men spørgsmålet kan jo drøftes i det udvalg, som jeg går ud fra bliver nedsat til at behandle lovforslaget.

Det frivillige mandskab forudsættes iøvrigt fremskaffet gennem frivillige organisationer, til hvilke også en del andre opgaver tænkes henlagt. Det er herved forudsat, at der fra statens side ydes disse organisationer økonomisk støtte.

Et vigtigt led i opbygningen af et civilforsvar er selvsagt opbygningen af en sygehusordning. Det foreslås derfor, at det pålægges sygehusene efter nærmere af indenrigsministeren fastsatte retningslinier at træffe sådanne foranstaltninger, at de under krigsforhold med et rimeligt varsel kan modtage syge og tilskadekomne fra de militære værn og fra civilbefolkningen, og således at de er i stand til at yde gensidig bistand og til at deltage i driften af hjælpesygehuse.

Lovforslaget indeholder ikke bestemmelser om bygningsmæssige foranstaltninger, men luftværnsudvalget arbejder nu med dette spørgsmål, og udvalget vil senere fremkomme med et udkast til lovforslag herom.

Gennemførelsen af den foreslåede ordning vil uundgåelig medføre ret væsentlige udgifter for det offentlige. Efter den hidtidige ordning er udgifterne blevet delt mellem stat og kommune, men efterhånden har staten overtaget den største del af udgifterne. Efter lovforslaget skal kommunerne kun bære udgifter, der står i forbindelse med civilforsvarskommissionernes foranstaltninger, men der er yderligere hjemmel til, at der vil kunne ydes kommunerne et vist statstilskud til disse foranstaltninger og herunder navnlig til anlægsudgifter.

Størrelsen af de udgifter, der vil komme til at påhvile staten, kan kun angives meget skønsmæssigt, men luftværnsudvalget har opstillet et overslag, hvorefter udgiften for staten skulle komme til at andrage mellem 10 mill. og 13 mill. kr. årlig. Hertil vil dog komme eengangsudgifter til et beløb af ca. 113 mill. kr., men disse udgifter vil naturligvis kunne fordeles over flere eller færre år.

Som jeg sagde før, er lovforslaget i alt væsentligt i overensstemmelse med kom-

missionens forslag. Jeg skal dog lige her nævne et par punkter, hvor jeg har ment at burde ændre noget i det oprindelige forslag.

For det første bestemmer reglen i § 34, stk. 5, nu, at det vurderingsnævn, som skal tage stilling til klager over fastsættelse af erstatningen for ekspropriationer, skal bestå af en af kongen udnævnt formand, der skal opfylde betingelserne for at beskikkes som landsdommer, og fire af indenrigsministeren udpegede medlemmer, i modsætning til kommissionsforslaget, der henviste anke til landsretten. Jeg har ment, at det var mest praktisk at oprette et særligt ankenævn, hvor man kunne få repræsenteret de sagkyndige, der i disse sager normalt må antages at blive brug for, herunder særligt sagkyndige i vurdering af fast ejendom og motorkøretøjer. Man vil også herved sikre mere ensartede afgørelser, end tilfældet vil være ved landsretten, hvor man formentlig ville anvende forskellige vurderingmænd i de enkelte sager.

En anden ændring er den, at jeg ikke i forslaget har optaget den bestemmelse, som fandtes i kommissionsforslaget om, at reglerne om indkaldelse til civilt arbejde finder anvendelse på civilforsvarspligtige, på samme måde som de gør overfor hærens og flådens værnepligtige. Grundtanken i hele ordningen med civilarbejdspligt er jo den, at personer, mod hvis overbevisning det strider at bære våben mod andre, kan forlange sig fritaget for militærtjeneste, og jeg kan ikke se, at der er nogen som helst grund til at udvide denne fritagelse til også at gælde tjenesten ved den civile hjælpetjeneste, hvor der jo ikke er tale om, at de pågældende skal bære våben mod deres medmennesker, men hvor tværtimod deres opgave udelukkende vil gå ud på at hjælpe andre. Jeg ved godt, at en del militærnægtere også nødvendig vil indtil civilforsvarstjeneste, særlig fordi der jo indenfor denne tjeneste såvel som i hæren må være en vis disciplin, som støder dem, men det er der nu engang ikke noget at gøre ved. Enhver kan forstå, at der i et sådant korps nødvendigvis må opretholdes en passende disciplin, og den omstændighed, at folk ikke kan lide at lade sig kommandere, kan ikke være grund til at fritage dem for denne tjeneste.